

Rahapeliuottojen alenemiseen valmistautuminen, ratkaisuvaihtoehdot

Respondent:

-

Response on:

18.03.2021, 08.20 - 18.03.2021, 08.28

1. Vastaajan tiedot *

Etunimi	Sami
Sukunimi	Kauhanen
Sähköposti	sami.kauhanen@hippos.fi
Organisaatio	Suomen Hippos ry

2. Mitä seuraavista työryhmän ratkaisuvaihtoehdoista pidätte toimivimpana?(vaihtoehdot esitetty laajemmin liitteenä olevan raportin luvussa 5, s. 90) *

Osittaisuudistus

3. Perustelut valittuun ratkaisuvaihtoehtoon

Suomen Hippos ry hevoskasvatuksen ja raviurheilun keskusjärjestönä Suomessa kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto asiassa. ☐

Lausuntomme: ☐

☐

Rahapelaamisen toimintakenttä on kokenut suuren muutoksen vuodesta 2017 alkaen, jolloin kokonaan valtion omistama vedonlyöntiyhtiö on saanut ainoana toimijana luvan harjoittaa vedonlyöntiä Suomessa. Tämä uusi yhtiö otti haltuunsa myös raviurheiluun liittyvän vedonlyönnin ja muutti samalla hevosalan tulorakenteen. ☐

Mahdollisuus ravitalouden markkinaehtoiseen toimintaan poistui, kun oikeus toimeenpanna rahapelejä poistettiin – peliyhtiöiden yhdistämisen sijaan ei hevosalalle vaihtoehtoja tarjottu. Peliyhtiöiden yhdistäminen on johtanut tilanteeseen, jossa hevosala ei ilman valtiontukea kykenisi tekemään tarvittavia investointeja tai edes kattamaan toimintakustannuksiaan. Huolestuttava on myös kehitys, jonka valossa Veikkauksen tuotto edunsaajille pudonnee arvioiden mukaan noin 300 miljoonalla eurolla – tästä hevosala ei itse voi olla vastuussa eikä siihen vaikuttaa. ☐

Hevoskasvatus ja hevosurheilu ovat toimintaa, jota tulee alan erityisluonteen takia kyetä suunnittelemaan pitkällä aikajänteellä. Peliyhtiöitä yhdistettäessä hevosalalle vakuutettiin 4 % veikkaustuotoista edustavan noin 40 miljoonan euron suuruista valtion avustusta vuosittain toiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Näin ollen edellytämme, että valtio jatkossakin vastaa alan rahoituksesta tuolloin luvutulla summalla. Koska näihin lupauksiin ilman lainsäädännön turvaa liittyy merkittäviä epävarmuuksia, puollamme työryhmän esitystä 4 (osittaisuudistus) siten, että arpajaislain jakosuhteosuuksia tarkistetaan vastaamaan hevosalalle luvutun rahoituksen suuruutta. ☐

Lausunnon perustelut: ☐

Taustaa: ☐

Vuoteen 2017 saakka oli Suomessa kolmella yksiköllä yksinoikeudet vedonlyöntitoimintaan: ☐

- Raha-arpajaisten, veikkauspelien ja vedonlyöntipelien yksinoikeudet olivat Veikkaus Oy:llä. ☐

- Raha-automaattiyhdistyksellä (RAY) oli yksinoikeudet järjestää raha-automaattipelejä, kasinopelejä ja kasinotoimintaa. □

- Totopelien yksinoikeudet kuuluivat Fintoto Oy:lle, joka oli Suomen Hippos ry:n kokonaisuudessaan omistama osakeyhtiö. □

Suomen Hippos ry on Suomen valtakunnallinen raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö. Keskusjärjestöjen tehtävänä on tukea, kehittää ja ohjata valtakunnallisesti alueorganisaatioidensa ja jäsenjärjestöjensä toimintaa sekä edistää hevoskasvatusta ja urheilutoimintaa. Suomen Hippos ry johtaa ravikilpailutoimintaa, pitää rekisteriä suomenhevosista, lämminverisistä ravihevosista ja lämminverisistä ratsuhevosista ja poneista sekä kilpailurekisteriä ravihevosista. □

Ottaen huomioon, että Suomen Hippos ry omisti Fintoto Oy:n kokonaisuudessaan, hevosalalla oli suora pääsy vedonlyönnin tuottoihin, jotka olivat alan keskeinen tulonlähde. Ennen peliyhtiöiden yhdistämistä oli vedonlyöntisektorin toimintaympäristö muuttunut oleellisesti: vedonlyöntipelejä tarjottiin useiden eri kanavien kautta, jolloin erilaisten vedonlyöntimahdollisuuksien määrä kasvoi merkittävästi. Samalla kehitys johti siihen, että tarjolla olevista peleistä oli tullut hyvin samankaltaisia. Suomen viranomaiset selvittivät, että hyvin järjestetty valtion monopoli yhdistettynä systemaattiseen ja johdonmukaiseen vedonlyöntipolitiikkaan on avainasemassa torjuttaessa vedonlyöntiin liittyviä negatiivisia taloudellisia, sosiaalisia ja terveydellisiä ilmiöitä, estettäessä vilpillistä vedonlyöntiä ja pidettäessä aisoissa vedonlyöntiin liittyvää harmaata taloutta ja järjestäytyntä rikollisuutta. Jotta valtion määräysvaltaa vedonlyöntisektoriin voitiin vahvistaa toimintaympäristön muutosten yhteydessä, pidettiin vedonlyöntiin liittyvän lainsäädännön uudistamista välttämättömänä. □

Yhteen peliyhtiöön siirtyminen □

Sisäministeriö perusti tammikuussa 2015 hallituksen pyynnöstä suunnitteluprojektin laatimaan ehdotuksensa siitä, millaisilla toimenpiteillä yksinoikeudellista järjestelmää voitaisiin vahvistaa. Arpajaislain uudistusesitys ja eräät siihen liittyvät lait perustuivat maaliskuussa 2015 valmistuneeseen, suomalaisen vedonlyöntijärjestelmän vaihtoehtoisia malleja esittelevän raportin sisältämään periaate-ehdotukseen, jonka mukaan kolmen laillistetun valtakunnallisen vedonlyöntijärjestön toiminnot tuli yhdistää. Tuleva vedonlyöntiyhtiö, joka olisi kokonaan valtion omistuksessa, omistaisi yksinoikeudet järjestää vedonlyöntitoimintaa Suomessa ja omaksuisi aiempien kolmen vedonlyöntijärjestön toiminnot. □

Ehdotuksen tarkoituksena oli ylläpitää ja vahvistaa vedonlyönnin yksinoikeusjärjestelmää, joka oli todettu toimivaksi tavaksi ylläpitää Suomen vedonlyöntipolitiikkaa. Uuden yhtiön tuotoista 53 % (noin miljardi euroa) ohjattaisiin urheilun, tieteen, taiteen ja nuorisotyön tukemiseen, 43 % sosiaalihuollon hyväksi ja 4 % hevoskasvatuksen ja -urheilun tueksi. On huomioitava, että uudessa järjestelmässä hevosala ei ole enää hallinnut omaa osaansa vedonlyöntivoitoista, vaan niistä on päättänyt valtio, joka jakaa osan tuotoista hevosalalle valtiontukena. Tämä koskee summia, jotka osoitetaan hevoskasvatuksen ja -urheilun tukemiseen, erityisesti sitä osaa, joka myönnetään Suomen keskusravirata Vermo Oy:lle ja niille 19 paikalliselle raviradalle, joilla järjestetään ravikilpailuja ympärivuotisesti. □

Hevosala Suomessa □

Suomessa on tällä hetkellä noin 75 000 hevosta. Näistä 34 % (25 200) on lämminverisiä ravihevosia ja 26 % (19 200) suomenhevosia, joista useimmat ovat ravikilpailukäytössä. Loput ovat lämminverisiä ratsuja ja poneja. Hevosala on monialainen kokonaisuus, johon liittyy kilpailutoimintaa, valmentamista, kasvatusta ja näihin liittyviä taloudellisia toimia. Suomessa on noin 200 000 aktiivisesti toimivaa hevosalan harrastajaa. Hevosalan on arvioitu työllistävän Suomessa noin 15 000 henkilöä joko täyspäiväisesti tai osa-aikaisesti, yhteensä 6 000–7 000 henkilötyövuoden verran. Monet alan yrittäjistä parantavat tuottavuuttaan harjoittamalla kasvatuksen lisäksi myös muuta hevosalan toimintaa, kuten valmennusta ja tallitoimintaa. □

Hevosala tarjoaa monipuolisia harrastus- ja vapaa-ajanvaihtoehtoja ikään, sukupuoleen tai toimintakykyyn katsomatta. Hevonen luo hyvinvointia erilaisten liikunta- ja urheilumuotojen mahdollistajana sekä terapia- ja hyvinvointipalveluiden tuottajana. Hevosta käytetään monin eri tavoin kuntoutuksessa ja hyvinvointipalveluissa.

Hevosen ja ihmisen välinen vuorovaikutus vahvistaa tunnetaitoja, itsetuntoa ja elämänhallintaa. Hevosen tarvitsemat laitumet, monivuotiset rehunurmipellot ja hakamaat toimivat hiilinieluinä sekä luonnon monimuotoisuuden lisääjinä ja säilyttäjinä, jopa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen saakka. Talli- ja laidunympäristöstä löytyy koti myös monille luonnoneläimille pölyttäjästä lintuihin. Hevonen on varteenotettava perinnemaiseman ylläpitäjä – myös kaupungissa. Hevosalan yritystoiminta elävöittää kaupunkikuvaa, monipuolistaa niin luontoympäristöjä kuin palvelutarjontaa sekä tarjoaa lapsille ja nuorille turvallisen ja kasvattavan ympäristön. □

Valtion avustuksen kohteet ja merkitys □

Valtion avustusten käyttökohteet vastaavat aiempaa, totopelien tuottojen käyttämisestä hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen annettua lakia. Tärkeimpiä tukia ovat hevosenomistajille päätyvä raviratojen palkintotuki, valtakunnallisen kilpailutoiminnan mahdollistava raviratojen toimintatuki ja sekä kotimaiseen hevoskasvatukseen kohdentuvat tuet. Keskusjärjestöille voidaan myöntää toiminnallista tukea (erityistuki). □

Ravikilpailutoiminta, raviratainfraan kohdentuvat investoinnit ja kasvatustuet □

Ravikilpailutoiminta auttaa seuraamaan ja parantamaan hevosten suorituskykyä, ja siten se tukee suomalaista hevoskasvatusta sekä edistää hevosen hyvinvointia. Valtakunnallisesti toimiva ravirataverkosto tarjoaa kilpailu- ja harrastusmahdollisuudet raviurheilun aktiiveille kattavasti koko maassa. Radat toimivat ympärivuotisesti siten, että keskus- ja maakuntaradat tarjoavat säännöllisen ravikilpailutoiminnan infrastruktuurin. Kesäradoilla kilpaillaan nimensä mukaisesti kesäaikaan, mutta ne ovat harjoituspaikkoja kaikkina vuodenaikoina. Toimintatuella edistetään raviratojen toimintaa. Osa tuesta ohjautuu ratojen alueellisiin vaikutuksiin. □

Radat työllistävät alueensa eri ammattikuntien ja palveluntuottajien edustajia ja ostavat palveluita ja tuotteita alueilta. Joillakin radoilla tarjotaan myös eläinklinikka-, kengitys-, ym. hevosten hyvinvointiin liittyviä palveluita. Raviratojen vaikutusalueilla valmennus- ja kasvatustoiminta auttavat ylläpitämään eläinlääkäripalveluita myös muiden eläintenomistajien käyttöön. Raviratoja käytetään myös ratsujen harjoitus-, kilpailu- ja näyttelypaikkoina. Raviratojen kaviourat sekä harjoituslenkit palvelevat alueen hevosharrastajia myös kilpailutapahtumien ulkopuolella. Ravirata-alueiden kunnossapidon vaatimukset ovat kasvaneet, ja myös harjoituskäytössä alueiden pitää olla kunnossa seitsemän päivää viikossa. □

Ravirata-alueita, niiden infraa ja fasiliteetteja käytetään tänä päivänä yhä enenevässä määrin muuhunkin palveluntuottoon. Raviratojen keskeinen sijainti, väljät tilat ja toimiva paikoitus tekevät niistä vetovoimaisia kohteita kulttuuri-, urheilu- ja muun tapahtumajärjestämisen näkökulmasta. Alueiden rakentamisella ja ammattimaisella ylläpidolla on merkittävästi työllistävä vaikutus. □

Kilpailupalkinnot ovat hevosalan merkittävin tulonlähde. Riittävän palkintotason katsotaan kannustavan hevosenomistajia ja kasvattajia pitkäjänteiseen valmennus-, kilpailu- ja kasvatustoimintaan. Se luo osaltaan edellytyksiä tarvittaviin investointeihin ja kannattavaan elinkeinotoimintaan. Palkinnoilla katetaan kuitenkin vain osa hevosen välittömistä kustannuksista. Hevosten omistajat rahoittavat alaa 160 miljoonalla eurolla vuosittain. Lajiin ohjautuvalla rahoituksella on suuri vaikutus siihen, missä määrin lajiin uskalletaan investoida ja satsata. Sekä ravivalmentaja että ohjastaja saavat omistajalta korvauksena osan hevosen voittamasta palkintosummasta, jota käytetään sekä heidän itsensä, että palkatun työvoiman palkkakustannukseen. Voidaan arvioida, että 10–15 hevosen talli työllistää kaksi henkilöä. Näin palkintotuella on alueen työllisyyteen kohdistuvia vaikutuksia. □

Hevosten omistajille sekä hevosalan työntekijöille on tärkeää, että eri puolilla maata, myös harvaanasutuilla alueilla, on kilpailumahdollisuuksia ympäri vuoden. Ravikilpailujen järjestäminen Suomen pohjoisissa oloissa edellyttää pysyviä rakenteita, jotka vaativat jatkuvaa huoltoa ja säännöllisiä korjauksia. Investointeja tarvitaan raviradoille kiinteistöjen ja muun infran kunnossapitoon ja perusparannuksiin. Tavoitteena on mm. turvallisuuden ja yleisöviihtyvyyden lisääminen. Kaviourien kunnostamisella on suuri merkitys hevosten terveydelle ja turvallisuudelle, samoin ohjastajien turvallisuudelle. □

Ravihevosen valmennuksesta, ruokinnasta ja erilaisten palveluiden ostoista muodostuu noin 200 m€ liikevaihto,

josta kertyy 30–40 m€ arvonnisäverotuottoja. Eri raviratojen toimintaympäristöt poikkeavat toisistaan, ja palkinnot auttavat tarjoamaan hevosten omistajille monimuotoisemman kilpailuvalikoiman eri puolilla maata. Raviratojen palkintotuki muodostaa suuren osan suomalaisten ravien palkinnoista. Palkintorahat koostuvat palkintotuen lisäksi kasvattajilta ja omistajilta kerätyistä osallistumismaksuista ja osin raviratojen itsensä rahoittamista palkinnoista. □

Hevoskasvatukseen kohdennettavien tukien avulla mahdollistetaan laadukas ja määrältään riittävä kotimainen hevoskasvatus, joka on ehdoton edellytys tasokkaalle hevosurheilutoiminnalle sekä koko hevosaloudelle. Laadukas kotimainen hevoskasvatus on myös lajin kansainvälisen menestyksen perustekijä. Kasvatustoiminta tarvitsee tuekseen ja kannustukseksi kasvattajapalkkioita, jotka mahdollistavat kasvatustoiminnan jatkuvuuden. Kasvattajapalkinnot kohdennetaan kasvatustoiminnan laadun ja määrän kehittämiseksi. Suomalainen hevoskasvatus nojaa edelleen yksittäisiin yksi ja kaksi varsaa vuodessa kasvattaviin harrastajiin. Oman varsan kasvatus on monelle haave ja elämäntapavalinta. Suomessa syntyy vuosittain noin 3000 uutta varsaa. Hevojen kasvattaminen Suomessa sekä kotimaassa kasvatetun hevojen ostaminen ja omistaminen ovat kulttuurisesti, ekologisesti ja eettisesti kestävä valinta. □

Suomenhevonen on elävää kulttuuria, ainutlaatuinen ja säilyttämisen arvoinen. Ilman suomenhevosta ei olisi suomalaista yhteiskuntaa – toisaalta raviurheilua on kiittäminen ainutlaatuisen rotumme säilymisestä nykypäivään ja menestyksestä myös tulevaisuudessa. Suomenhevoseet ovat olleet tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa ja oleellisia kansantalouden turvaajia. Suomenhevoseen liittyy myös vahvoja kulttuurisia arvoja. Hevosharrastajat vaalivat perinnettä ja siirtävät tietotaitoa edelleen tänä päivänä sukupolvelta toiselle. Näillä perusteilla suomenhevosiin liittyvä tietotaito on hyväksytty myös Unescon elävän perinnön kansalliseen luetteloon. Suomenhevosella on hyvä brändi, jonka potentiaalia esimerkiksi matkailu- ja palvelutuotannossa voidaan tulevaisuudessa hyödyntää nykyistäkin monipuolisemmin. □

Espoossa 18.3.2021 □

Suomen Hippos ry □

Sami Kauhanen □

toimitusjohtaja □